

Asia: VN/26458/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Esityksen tavoitteet

Huomiot esityksen tavoitteista

-

Esityksen vaikutukset

Huomiot esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2

Viranomaisvaikutukset

Ehdotetut muutokset ajoneuvolain soveltamisalaan siirtäisivät kaikkien maksiminopeudeltaan yli 6 km/h kulkevien liikkumisvälineiden markkinavalvonnan Traficomille. Tukesin arvion mukaan tämän vaikutukset viranomaistoimintaan ovat vähäisiä. Muutokset kuitenkin selkeyttävät Tukesin näkemyksen mukaan valvonnan työnjakoa, ja ajoneuvolain soveltamisalan laajentaminen kyseisiin liikkumisvälineisiin on Tukesin mielestä tarkoituksenmukaista ja tarpeellista, jotta samankaltaisille laitteille on jatkossa samat säännöt tuoteturvallisuusvaatimusten ja muiden vaatimusten osalta.

Ajoneuvolain soveltamisalan ulkopuolelle jäävät, maksiminopeudeltaan alle 6 km/h kulkevat laitteet ovat pääsääntöisesti leluja, ja ne kuuluvat jo nykyisen lainsäädännön nojalla Tukesin markkinavalvonnan toimivaltaan.

Mikroliikennelupa

Huomiot mikroliikennelupaa koskevista ehdotuksista

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1. Liikennepalvelulaki

Tukes ehdottaa lisättäväksi ajoneuvojen käyttöä koskeviin lupaehtoihin käyttäjille annettavat tiedot palvelun turvallisesta käyttämisestä. Tukes ehdottaa 18 e §:n perusteluihin lisäystä ”Lupaehdot voisivat koskea esimerkiksi ajoneuvojen pysäköintiä, ajonopeuksia ja palvelun käyttäjille annettavia turvallisuuteen liittyviä tietoja”.

Promilleraja

Huomiot kevyiden sähköajoneuvojen ja moottorilla varustettujen polkupyörien kuljettamisen promillerajaa koskevista ehdotuksista

-

Liikennevalvonta

Huomiot liikennevalvontaa koskevista ehdotuksista

-

Liikenteenohjauslaitteet

Huomiot uusia liikenteenohjauslaitteita (liikennemerkki ja tiemerkintä) koskevista ehdotuksista

-

Ajoneuvolain soveltamisala

Huomiot ajoneuvolain soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta

Tukes pitää ajoneuvolain soveltamisalan laajennusta koskemaan myös sähköpotkulautoja ja muita vastaavia liikkumisvälineitä ja siten kevyen sähköajoneuvon määritelmän laajentamista tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Sen lisäksi, että muutos on perusteltu liikenneturvallisuuden kanssa, se myös selkeyttää keskenään samantyyppiset ja samantyyppisiä riskejä potentiaalisesti aiheuttavien tuotteiden vaatimuksia ja siirtää keskenään samanlaiset tuotteet samojen vaatimusten piiriin. Tukesin näkemyksen mukaan tämä muutos selkeyttää valvonnan työnjakoa eri viranomaisten välillä.

Selvyyden vuoksi Tukes toivoo, että lisättäväksi ehdotetun 1 a §:n 1 momentin 4 kohdan säännöskohtaisissa perusteluissa mainittua sähköajoneuvon määritelmän sanamuotoa tarkennettaisiin siten, että se kattaisi myös maksiminopeudeltaan 6–7 km/h kulkevat laitteet (”Muutoksen myötä kevyeksi sähköajoneuvoksi katsottaisiin kaikki sellaiset sähköajoneuvot, joiden rakenteellinen nopeus on 7–25 kilometriä tunnissa, ja jotka eivät ole liikkumisesteisten henkilöiden käyttöön tarkoitettuja.” s. 68). Nykyisen sanamuodon perusteella voi jäädä epäselväksi, kuuluvatko maksiminopeudeltaan yli 6 km/h mutta alle 7 km/h kulkevat laitteet ajoneuvolain soveltamisalaan ja jos kuuluvat, määritelläänkö ne kevyeksi sähköajoneuvoksi. Tukes toivoo, että tätä sanamuotoa selvennettäisiin, jotta yhtenäisyys säilyisi läpi koko HE-luonnoksen.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Huomiot muista mahdollisista asioista

2.3.2. Mikroliikennepalveluiden käyttöä ohjaava lainsäädäntö:

Tukes ehdottaa, että HE-luonnoksen kohdassa 2.3.2. esitettäisiin selkeämmin eri lakien keskeisimmät säännökset säädöksittäin jaoteltuna.

Tukes ehdottaa kuluttajaturvallisuuslain kuvausta (s.19, luvun 2.3.2. viimeinen kappale) muutettavaksi seuraavasti: Kuluttajaturvallisuuslaissa (920/2011) säädetään muun ohella kuluttajapalvelujen turvallisuudesta. Suhteessa tieliikennelakiin ja ajoneuvolakiin kuluttajaturvallisuuslaki on väistävä ja täydentävä yleislaki.

Tukes toteaa, että kuluttajaturvallisuuslain tarkoittamaa kuluttajapalvelua ei määritetä kuluttajansuojalaissa, minkä vuoksi kuluttajansuojalakiin viittaava lause tulisi korjata. Kyseinen viittaus kuluttajansuojalakiin (38/1978) jää Tukesille muutenkin epäselväksi. Tukes katsoo, että tulisi tarkistaa kuluttajansuojalakia valvovalta KKV:ltä, soveltuuko kuluttajansuojalaki mikroliikennepalveluihin, joissa on kyse esineen vuokraamisesta kuluttajalle, eikä irtaimen esineeseen kohdistuva työ tai muu suoritus. Kuluttajansuojalain 8 luku koskee vain palveluksia, joita elinkeinonharjoittaja suorittaa kuluttajalle ja joiden sisältönä on irtaimen esineeseen, rakennukseen, muuhun rakennelmaan tai kiinteään omaisuuteen kohdistuva työ tai muu suoritus.

Tukes toteaa, että kokonaisuudessaan HE-luonnos on kannatettava ja selkiyttävä.

Kuustonen Jaakko
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Hautamäki Maiju

